

2.8.5 Druhá odmocnina

Př. 1: Vypočti a zdůvodni svůj výsledek.

a) $\sqrt{4}$

b) $\sqrt{81}$

c) $\sqrt{1}$

d) $\sqrt{121}$

Př. 2: Vypočti.

a) $\sqrt{25}$

b) $\sqrt{100}$

c) $\sqrt{0,09}$

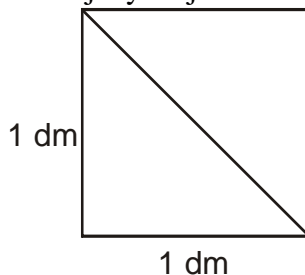
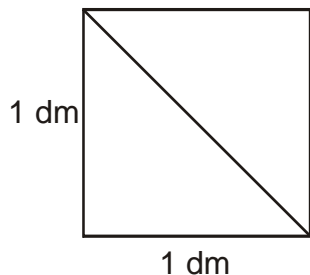
d) $\sqrt{4900}$

Př. 3: Doplně tabulku.

x	0,16	64	10000	0,0004	2500	$\frac{4}{9}$	0,0121		-4	2
$\sqrt{x}$								0,3		

Př. 4: Olda učitelům moc nevěří, a proto se hned ptá: "Proč neplatí, že $\sqrt{25} = -5$, když $(-5)^2 = 25$ "? Jak to je?

Př. 5: Máme dva čtverce o straně 1 dm. Urči jaký mají dohromady obsah.

Př. 6: Vytvoř pomocí čtverců z předchozího příkladu jeden čtverec o obsahu 2 dm^2 .

Př. 7: Zjisti pomocí čtverce z předchozího příkladu hodnotu $\sqrt{2}$.

Př. 8: Zkontroluj správnost hodnoty $\sqrt{2} = 1,42$.

Př. 9: Testuj na kalkulačce postupně se zpřesňující hodnoty $\sqrt{2}$ a sleduj, jak se mění výsledky umocňování.

$$\sqrt{2} = 1.41421356237\dots$$

Př. 10: Určování přesných hodnot odmocnin je bez výpočetní techniky velmi náročné. Proto se často používají přibližné odhady - například $1 < \sqrt{3} < 2$. Vysvětli, proč tato nerovnost platí. Napiš podobné nerovnosti pro následující odmocniny.

a) $\sqrt{7}$

b) $\sqrt{15}$

c) $\sqrt{40}$

d) $\sqrt{95}$

Př. 11: Hodnotu $\sqrt{2}$ lze určit na libovolný počet desetinných míst například tímto postupem. Víme, že $\sqrt{2}$ je takové číslo, pro něž platí $(\sqrt{2})^2 = 2$. Dále víme, že $1^2 = 1$ a $2^2 = 4$.

Protože $1^2 = 1 < 2 < 4 = 2^2$ musí být $1 < \sqrt{2} < 2$. Zjistili jsme tedy, že hodnota $\sqrt{2}$ leží mezi čísly 1 a 2. Náš odhad můžeme dále zlepšovat. Po výpočtu druhých mocnin čísel 1,1; 1,2 až 1,9 zjistíme, že $1,4^2 = 1,96$ a $1,5^2 = 2,25$. Stejně jako v předchozím případě platí $1,4^2 = 1,96 < 2 < 2,25 = 1,5^2$ a proto $1,4 < \sqrt{2} < 1,5$. Tím se nám podařilo zpřesnit odhad o jeden řád. Tímto způsobem můžeme postupovat libovolně dlouho a získat tak libovolně přesný odhad $\sqrt{2}$.

Urči hodnotu $\sqrt{6}$ zaokrouhlenou na dvě desetinná místa. Hledej vylepšení uvedeného postupu tak, abys bez snížení přesnosti našel požadovaný výsledek v co nejkratším čase.